

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7-441
(G.2.46)

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-37/1269/4987
Konu : Yazılı soru önergesi

18/01 / 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı, Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı ifadeli, 10/10/2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-22291 sayılı yazı,
b) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına hitaben, 27/10/2011 tarihli ve 703/3888 sayılı yazı.

İlgi (a) yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Melda Onur tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/441 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

DAĞITIM:

Gereği:
TBMM Başkanlığına

Bilgi:
Başbakanlığa

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

7-441
(Gk. 46)

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2011-610.01-37/1271/4989
Konu : Yazılı soru önergesi

18.01.2012

Sayın Melda ONUR
İstanbul Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/441 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefî inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun 16. maddesi akıl hastalığı, diğer hastalıklar ve gebelik hâli gibi durumlarda hapis cezasının infazının ertelenmesini düzenlemekte olup, hangi hâllerde infazın ertelenebileceğine dair usul ve esaslar madde hükmünde belirtilmiştir. Aynı Kanunun 25. maddesinde ise, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasının infazına dair usul ve esaslar düzenlenmekte olup, söz konusu hükümler Anayasaya ve uluslararası cezaevi standart kurallarına aykırı bir hâl içermemektedir. Her iki maddenin de, değiştirilmesi kanun koyucunun iradesinde olup, bu maddelerin değiştirilmesine yönelik Bakanlığımızda herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

III- Ceza infaz kurumları gerek uluslararası gerekse ulusal kurum ve kuruluşlar tarafından denetime tabi tutulmaktadır.

Buna göre, ceza infaz kurumlarının uluslararası denetimi, taraf olduğumuz sözleşmeler gereğince yetkisi tanınan Birleşmiş Milletler ve Avrupa Konseyinin ilgili organlarına verilmiştir. Bunun dışında, ceza infaz kurumlarımız diğer üye devletlerin ceza infaz kurumları gibi zaman zaman Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi (AİÖK) ve Birleşmiş Milletler İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından da denetlenmektedir. Ceza infaz kurumlarımızla ilgili olarak birçok ülkeyle işbirliğimiz bulunmakta olup, bu işbirlikleri çerçevesinde, bu ülkelerden gelen birçok heyet zaman zaman incelemelerde bulunmak amacıyla ceza infaz kurumlarımızı ziyaret etmektedir.

Öte yandan, ceza infaz kurumlarımızın ulusal olarak denetimi, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü görevlileri, Cumhuriyet başsavcıları, ceza infaz kurumlarından sorumlu Cumhuriyet savcıları, Adalet Bakanlığı müfettişleri ve ceza infaz kurumu kontrolörleri tarafından hem periyodik olarak hem de habersiz olarak yapılmakta olup, uygulamalar ve varsa şikâyetler yerinde araştırılmaktadır.

Ayrıca, bu kurumlar Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ve Başbakanlık İnsan Hakları Yüksek Kurulu tarafından da denetlenmektedir. İl ve ilçe insan hakları kurulları da, insan hakları ihlâli iddialarını incelemek ve araştırmak

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

üzere, bulundukları yerlerdeki kurumları ziyaret edebilmektedir.

Diğer taraftan, 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu uyarınca düzenlenerek yürürlüğe giren Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Yönetmeliği ile sivil toplum üyelerinden oluşan kurullarca ceza infaz kurumlarının sivil toplum denetimine açılması sağlanmış olup, bu kapsamda Kanun gereğince Ülkemizde 130 izleme kurulu kurulmuş ve faaliyete başlamıştır. İzleme kurullarının başkan ve üyeleri, tıp, eczacılık, hukuk, kamu yönetimi, sosyoloji, psikoloji, sosyal hizmetler, eğitim bilimleri ve benzeri alanlarda eğitim görmüş, dürüst, güvenilir, ahlaklı olarak tanınmış, 35 yaşını bitirmiş kişiler arasından, bağımsız yargı organları tarafından atanmaktadır. İzleme kurulları infaz ve topluma kazandırma faaliyetlerini yerinde görmek, incelemek, yöneticilerden bilgi almak, hükümlü ve tutuklularla gizli görüşmeler yapmak, sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemlerindeki aksaklıkları incelemek ve yetkili makamlara bildirmek gibi görevleri ifa etmektedirler.

Sonuç olarak, ceza infaz kurumları her iki ayda bir defadan az olmamak üzere sivil toplum üyelerinden oluşan izleme kurulları tarafından denetlenmektedir. İzleme kurullarından başka il ve ilçe insan hakları kurulları da insan hakları ihlâl iddialarını incelemek ve araştırmak üzere bulundukları yerlerdeki ceza infaz kurumlarını ziyaret edebilmektedir. Bu kurulların oluşturulması ile ceza infaz kurumları sivil toplum denetimine açılmıştır.

IV- Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların sağlık işlemleri, "Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun" ile "Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzük" hükümleri çerçevesinde, hasta olan tutuklu ve hükümlüler arasında herhangi bir ayırım gözetilmeksizin tıbbî gerekliliğin şartlarına göre ve mevzuata uygun bir şekilde yerine getirilmektedir. Hastaneye sevkleri doktor tarafından uygun görülenler de, Devlet ya da üniversite hastanesine sevk edilerek, ilgili uzman tarafından muayene, tetkik ve tedavileri yapılmaktadır. Tıbben gerekli olan hallerde de hasta olan tutuklu ve hükümlüler, tedavi ve takiplerinin yapılması için hastanelere yatırılmakta veya ileri sağlık merkezlerine sevkleri yapılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlülerin sağlığıyla ilgili tüm iş ve işlemler ilgili mevzuata uygun bir şekilde kayıt altına alınmakta ve takip edilmektedir. Ayrıca, acil tedavi gerektirecek düzeyde rahatsızlığı bulunan tüm tutuklu ve hükümlüler, vakit geçirilmeksizin hastaneye sevk edilmekte ya da 112 Acil Servis hizmetinden faydalandırılmaktadır.

Ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutuklular için gerekli tüm tetkik ve tedaviler özenle yerine getirilmekte, özgürlüğünden yoksun olmayan her vatandaşın yararlanabildiği sağlık haklarından ve hizmetlerinden öncelikli olarak yararlandırılmaktadır.

Tutuklu ve hükümlülere hekim tarafından reçete edilen tüm ilaçlar, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Eczacıları Birliği arasında düzenlenen ve 25/12/2008 tarihinde imzalanarak yürürlüğe giren Protokole uygun olarak temin edilmekte ve uygun şekilde dağıtımı yapılmaktadır.

5275 sayılı Kanunun "Hükümlünün beslenmesi" kenar başlıklı başlıklı 72. maddesinin üçüncü fıkrasında ve Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personelinin İaşe Yönetmeliğinin "Hastaların iaşe edilmesi" kenar başlıklı 9. maddesinin birinci fıkrasında, hasta hükümlü ve tutukluya, kurum hekiminin belirleyeceği besinlerin

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

verileceğine ilişkin hükümler doğrultusunda, rahatsızlığı bulunan hükümlü ve tutuklulara, kurum hekimi ve/veya uzman doktorun belirleyeceği besinler, uygun diyet listeleri göz önünde bulundurularak günlük iye miktarına göre tıbbi gereklilikler ve mevzuata uygun olarak verilmektedir.

V- A- Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Kocaeli 1 No.lu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda silahlı terör örgütü üyesi olmak suçundan hükümlü ve tutukluların gazetecilere göndermek istedikleri mektupların Kurum Mektup Okuma Komisyonu tarafından incelenmesi sonucunda, "Kuruma ve kurum çalışanlarına karşı yalan yanlış beyanlarda bulunarak kurum görevlilerini ve kuruma yönelik olumsuz kamuoyu oluşturmaya dair ibareler olması nedeniyle" Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün 91. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince incelenmek üzere Kurum Disiplin Kuruluna tevdi edildiği,

Bir kısım hükümlü ve tutuklunun basın mensuplarına gönderdikleri mektuplar üzerinde yapılan değerlendirmede, gönderilmesinde herhangi bir sakınca bulunmayan 38 mektup hakkında gönderilme kararı verildiği; hükümlü ve tutukluların basın mensuplarına gönderdiği bazı mektupların ise, bazı disiplin işleri ile iş ve uygulamalara yönelik olarak, mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesine rağmen, kamuoyunu yanıltıcı toplumda infaal uyandırabilecek, Kurum personelini hedef gösterici anlatımlar bulunması nedeniyle gönderilmediği; gönderilmeme kararı verilen mektupların yargısal denetime tabi tutulduğu, yasal sürede hükümlü ve tutuklular tarafından karara itiraz edilen mektupların İnfaz Hâkimliğine gönderildiği ve yasal sürecin devam ettiği, itiraz sonucunda Kocaeli İnfaz Hâkimliğinin vereceği karar doğrultusunda işlem yapılacağı,

Bildirilmiştir.

B- Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Soru önergesinde adı geçen hükümlünün yaklaşık 8 yıldır vegan beslenme kültürünü benimsediği; daha önce kalmış olduğu ceza infaz kurumlarında hayvan eti ve hayvansal ürünler (süt, peynir, yumurta, bal ve yoğurt gibi) yemek istemediği, bu tür gıdalar yerine sebze, meyve, tahıl ve bakliyat türü gıdalar verilmesini talep ettiği, halen barındırıldığı Kurumda da bu tür taleplerinin olduğu, taleplerine uygun olarak sebze ve bakliyat yemeklerinin kendisine verilmekte olduğu, içeriğinde hayvansal ürünlerin bulunduğu yemek çıktığında ise bunun yerine iye bedeli kadar vegan beslenebileceği domates, haşlanmış patates, biber ve benzeri gıdaların iye miktarı kapsamında hükümlüye verilmekte olduğu;

Hükümlünün annesinin, hükümlüye verilen gıdaların kalitesinin hükümlünün beslenmesi için yeterli olmadığından bahisle Kırıkkale İnfaz Hâkimliğine şikâyetle bulunduğu; Kırıkkale İnfaz Hâkimliğinin 24/08/2011 tarihli Kararında, Hükümlü ve Tutuklular ile Ceza İnfaz Kurumları Personeli İye Yönetmeliği uyarınca hükümlüye verilen yemeklerin karşılığı olarak iye bedeli kadar domates, haşlanmış patates, biber ve benzeri yemeklerin verilmesine hükmedildiği; bu Karara karşı yapılan itirazın da, Kırıkkale Ağır Ceza Mahkemesinin 16/09/2011 tarihli Kararıyla reddedildiği;

Adı geçen hükümlünün Kurum imkânları ve Yönetmelik hükümlerine gereğince mağduriyetine sebebiyet verilmeyecek şekilde ihtiyaçlarının karşılandığı, ancak şahsın buna rağmen ceza infaz kurumlarının yaşamsal standartlarda olumsuz yerler olduğu hususunda girişimlerde bulunduğu,

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

H¼k¼ml¼n¼n g¼rm¼ř olduğu k¼t¼ muamele ve sağlık sorunlarıyla ilgili dilekçelerinin de ilgili makam ve mercilere g¼nderildiđi;

Bildirilmiştir.

C- Erzurum Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

Soru ¼nergesinde belirtilen oniki tutuklunun, Kurum koşullarının k¼t¼ olması nedeniyle açlık grevine gitmedikleri; Kurumda açlık grevi eylemi yaşanmadığı; tutukluların Kurumda yaşadıkları sorunları g¼r¼řmek ¼zere dilekçe vermeleri ¼zerine Kurum m¼d¼r¼n¼n kendileriyle ¼ç kez g¼r¼řt¼đ¼; bu g¼r¼řmeler sırasında s¼z konusu tutukluların yerine getirilmesini istedikleri taleplerinden mevzuata uygun olanlarının karşılandığı, adı geçen tutukluların 22/10/2011 tarihinde Arhavi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledildikleri,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan